

Het Kasteel van 's-Gravenwezel

Van de "Heerlijkheid" tot het Grote Kasteel van Axel Vervoordt

Het kasteel, ook bekend als de Heerlijkheid of Seigneurie, wordt reeds vermeld in de 13e eeuw, zoals documenten van de abdij van Villers in Schoten aantonen. Tijdens het Ancien Regime was 's-Gravenwezel onderdeel van het Hertogdom Brabant. De Hertog vertrouwde het bestuur van wat men een "Heerlijkheid" noemde toe aan de eigenaar van het domein. De eigenaren droegen de titel van Graven van Wezel. Een notariële akte beschreef hun verantwoordelijkheden.

Het kasteel en de bijgebouwen zijn omringd door een **grachtenwal** van 700 meter lang en 300 meter breed. Aan de voorzijde is het historische aanzicht duidelijk zichtbaar.

De **twee imposante donjons of hoektorens** domineren het landschap. Zij zijn de oudste delen van het slot en dateren uit de 14e eeuw. Het poortgebouw en de duiventil stammen uit de 16e eeuw, naast een koetshuis, een orangerie, stallen en een conciërgewoning.

Deze bijgebouwen worden tegenwoordig nog steeds benut als werkplaatsen voor de restauratie van antieke objecten en meubelen.

Melchior Van Susteren, oorspronkelijk afkomstig uit een brouwersfamilie uit 's-Hertogenbosch die later fortuin maakte als vooraanstaande kooplieden in Amsterdam

en Brugge, kocht in 1728 de Heerlijkheid van de Spaanse familie Palma Carillo. De familie Palma Carillo had het kasteel verwaarloosd, en de soldaten die er tijdens de laatste oorlog (1700-1714) verbleven, hadden de toestand niet verbeterd. Melchior schakelde zijn vriend en huisarchitect Jan Pieter Van Bourscheidt de Jonge in. Er werden grote verbouwingen aan het kasteel ondernomen, die vele jaren zouden duren, zelfs na de dood van Melchior in 1740.

Jan-Alexander van Susteren-Roose, de ongehuwde en levenslustige kleinzoon en enige overgebleven familielid, erfde het enorme familiefortuin. Geboren in 1719 werd hij op jonge leeftijd de enige bewoner van het kasteel tussen 1740 en 1764. Hij voltooide de verbouwingen die Van Bourscheidt de Jonge had begonnen, met toevoeging van terrassen, balustrades, bruggen, smeedwerk en stenen beelden in een zwierige rococostijl.

Tientallen beeldhouwers en smeden werkten voor hem en Van Bourscheidt. Zo werkten enkele beeldhouwers samen 130 dagen aan de "sieraden van een uurwerkkast" en duurde het vervoer van blauwe steen voor de balustrade vanuit Antwerpen 17 dagen. Jan-Alexander liet ook zijn stedelijke verblijf op de Antwerpse Meir, het "Hotel Van Susteren", later het koninklijk paleis, prachtig verbouwen.

Naast het kasteel werd er ook aandacht besteed aan de tuin en omgeving. Zo werd in 1750 de **Piramededreef** aangelegd, een rechte weg die vanuit de toegangspoort

vertrekt richting Sint-Job (nu Sint-Jobsteenweg).

Jan-Alexander overleed onverwacht in 1764 zonder een testament achter te laten. Er meldden zich meer dan 100 vermoedelijke erfgenamen. En dat was de moeite waard: er was een enorme voorraad zilverwerk, een uitgebreide meubelcollectie, waaronder een biljarttafel en een zeldzame barometer. Het kasteel had bovendien een smederij, een timmerwerkplaats, allerlei bouwmaterialen, verschillende voertuigen en een grote keuken. Het duurde 10 jaar voordat alle erfgenamen bekend waren en er een nieuwe eigenaar kwam.

In 1774 kocht gravin **Isabelle Vecquemans-Roose**, een nicht van Jan-Alexander aan moederszijde, de Heerlijkheid. Zij zette de verfraaiingswerken aan het kasteel voort en hield een notitieboekje bij waarin ze alles noteerde.

Toen kwam het onrustige einde van de 18e eeuw: na de slag bij Fleurus werden de Oostenrijkers verdreven en kwamen we onder Frans bewind. Er werden oorlogsbelastingen en vorderingen ingevoerd. Isabella Roose voelde zich niet meer veilig en droeg haar bevoegdheden over aan haar schoonzus Maria van de Werve de Vorselaer en vluchtte naar het buitenland. Zij overleed kinderloos in 1797, waarna het kasteel in bezit kwam van **Carolus graaf Roose de Baisy**, de zoon van haar broer.

Om het verhaal compleet te maken: de dochter van Carolus graaf Roose de Baisy, Maria Carolina Roose, trouwde in 1819 met Philippus Arnoldus Gillès.

Vanaf toen ging de **familie Gillès-Roose** (later Gillès-de Pélichy) het kasteel bewonen en bestuurde ook 's-Gravenwezel voor meer dan 100 jaar.

De laatste bewoner van het kasteel, baron José Gillès-de Pélichy, overleed in 1977.

Toen zijn echtgenote Jeanne-Marie Minette d'Oulhaye in 1983 overleed, werd het kasteel verkocht.

Sindsdien is **Axel Vervoordt**, antiquair en kunstliefhebber, de eigenaar en bewoner.

Joos Verschueren

Fietsers aan de Macht ?

Educatie en Handhaving als Sleutel tot Veiligheid.

Tegenwoordig is er veel aandacht voor de mobiliteitsveranderingen in Vlaanderen, zoals blijkt uit artikelen op VRT NWS over de toename van fietsgebruik voor woon-werkverkeer.

Met de opkomst van de elektrische fiets en pedelecs als alternatief voor de auto, is het noodzakelijk onze verkeersinfrastructuur hierop aan te passen. Dit omvat niet alleen de fysieke wegen en wegcode, maar ook een mentale verschuiving in onze benadering van mobiliteit.

Een positieve ontwikkeling is de recente **upgrade van het fietspad op de Sint Jobsteenweg** in de buurt van het kasteel van 's-Gravenwezel. Dit illustreert de inzet van de gemeente Schilde voor een veiligere en aangenaamere fietsomgeving.

Er zijn ook belangrijke stappen gezet in het veiliger maken van fietsroutes, vooral naar scholen toe, ter bescherming van onze jongste inwoners. De toevoeging van **fietsstraten en fietszones** is in dat plan

cruciaal, maar er is nog veel ruimte voor verbetering.

De **signalisatie** en **educatie** over deze zones moeten versterkt worden om verwarring, frustratie en gevaarlijke situaties te voorkomen.

In de herfst van 2025 komt er een **nieuwe wegcode**, met aangepaste verkeersregels voor het hele land én nieuwe verkeersborden. In die nieuwe wegcode worden er meer rechten toegekend aan fietsers en speedpedelecs, die toegelaten worden in voetgangerszones en speelstraten. Ook zullen ze kruispunten diagonaal mogen oversteken bij een “vierkant groen voor fietsers”-bord.

Terwijl we fietsers meer ruimte en rechten bieden, moeten we ze ook op hun **verantwoordelijkheden** wijzen. De toenemende snelheid en soms roekeloos gedrag van bepaalde fietsers zijn zorgwekkend, vooral in de dorpskernen.

Uit het meest recente politierapport van de politiezone Voorkempen blijkt dat er de laatste jaren geen enkele fietser op zijn of haar verplichtingen is geweest.

Het is daarom cruciaal dat de gemeente Schilde investeert in zowel **educatie als handhaving**, om ervoor te zorgen dat alle weggebruikers - van jong tot oud - niet alleen de regels begrijpen, maar ze ook respecteren.

Philippe
Verschuere
Gemeenteraadslid

Bekijk de Drone Video

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=ml7bGsETWuw>
(Tech49 Aerial Videography)

Joos & Philippe Verschueren

Joos Verschueren, 85 jaar oud, is een al meer dan een halve eeuw trotse inwoner van Schilde-'s-Gravenwezel. Eerst nam hij zijn intrek in het Zonnebos, om later te verhuizen naar de dorpskern van Schilde. Hij is de patriarch van een gezin met drie kinderen, waaronder **Philippe Verschueren**, die op 55-jarige leeftijd ook meer dan 35 jaar in Schilde-'s-Gravenwezel heeft doorgebracht en zelf vader is van vier kinderen.

Beide Verschuerens delen een diepgaande passie voor hun gemeente, haar ontwikkeling en hebben beiden betrokkenheid getoond bij hun gemeenschap door dienst te doen als gemeenteraadslid. Door een **verbindinglijn te trekken tussen het verleden en de toekomst** van Schilde, hopen ze ideeën te introduceren die gericht zijn op het verbeteren van de levenskwaliteit van alle Schilde inwoners. En daarbij willen ze graag weten wat u ervan denkt.

(* Geraadpleegde bronnen:

Heemkundige Kring Jan Vleminck : De tram in Wijnegem 2007
Heemkundige Kring Jan Vleminck : Wijnegem onder de grond 2017
Serge Migom: Van klei tot kerk 2004
Heemkundige Kring Jan Vleminck: 700 jaar Familie van Havre 2004
Joseph Schobbens : Les Environs d'Anvers 42 promenades pédestres 1921
Heemkundige Kring Jan Vlemick: De kastelen van Wijnegem 2016
Heemkring De Drie Rozen : Obiits en Rouwgebruiken bij de Adel 2002
Heemkring De Drie Rozen : Baron de Caters Een leven vol beweging
Heemkring De Drie Rozen: De Vogelenzang een wijk apart
Educatief dossier 2005-2006: Politiek en Spelling
Henri Breugelmans : 100 jaar Parochiekerk 100 jaar klooster 1978
Floris Prims : Geschiedenis van Antwerpen 1947
Heemkring Scilla : diverse artikelen
Heemkring De Drie Rozen: diverse artikelen
Yves van de Werve de Vorsselaer : Légendes et vérités 2009
Jan van den Bergh: Alhier tot Sgravenwezele 1991
Hugo Jacobs, Staf Oorts, Jos Van Bulck Toen we Nederlanders werden en waren 1814-1830
Jacques Claes: De Gebeurtenis Antwerpen Hoe het ging en gaat 2019
Gemeente Schilde en auteurs: Schilde 's-Gravenwezel in beeld 2011
Roland Baetens: Van abdijdomein tot villapark 2003
Parochie OLVrouw-ten-hemel-opgenomen Schilde 1942 – 1965 - 2022